

Av. Beyza ÖZTÜRK İNAL

UZAKTAN ÇALIŞMA

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	3
İÇİNDEKİLER	5
KISALTMALAR LİSTESİ	11
GİRİŞ	13
BİRİNCİ BÖLÜM	17
1. UZAKTAN ÇALIŞMA KAVRAMI VE ÖZELLİKLERİ	17
1.1 Uzaktan Çalışma Kavramı, Uzaktan Çalışmanın Tanımı ve Unsurları	17
1.1.1 Uzaktan çalışma kavramı	17
1.1.2 Uzaktan çalışmanın tanımı	20
1.1.3 Uzaktan çalışmanın unsurları	23
1.1.3.1 Mesafe unsuru	23
1.1.3.2 İşverenin iş organizasyonu içerisinde iş görme (organizasyon) unsuru.....	25
1.2 Uzaktan Çalışmanın Ortaya Çıkışı ve Gelişimi	29
1.2.1 Evde çalışmanın tarihçesi ve gelişimi	29
1.2.2 Tele çalışmanın tarihçesi ve gelişimi	30
1.2.3 Pandeminin etkisiyle uzaktan çalışmanın yaygınlaşması	31
1.3 Uzaktan Çalışmanın Yarar ve Sakıncaları	34
1.3.1 Uzaktan çalışanlar bakımından	34
1.3.2 İşverenler bakımından	39
1.3.3 Kamu bakımından	41

1.4 Uzaktan Çalışmanın Başlıca Türleri.....	42
1.4.1 Evde çalışmanın türleri	43
1.4.1.1 Geleneksel evde çalışma.....	43
1.4.1.2 Evde tele çalışma	44
1.4.2 Tele çalışmanın türleri	45
1.4.2.1 İşin yapıldığı yer açısından tele çalışma türleri	46
1.4.2.1.1 Evde tele çalışma	46
1.4.2.1.2 Tele merkez esaslı çalışma.....	46
1.4.2.1.3 Gezici (mobil / nomadic) tele çalışma	48
1.4.2.1.4 Dönüşümlü (esnek) tele çalışma	49
1.4.2.2 İşyeri ile çalışanın bağlantısı yönünden tele çalışma türleri	50
1.4.2.2.1 Çevrimiçi (online) tele çalışma	50
1.4.2.2.2 Çevrimdışı (offline) tele çalışma.....	51
1.4.2.3 Yapılan işin niteliği yönünden tele çalışma türleri.....	51
1.4.2.3.1 Ürün sunumu esaslı tele çalışma.....	51
1.4.2.3.2 Hizmet sunumu esaslı tele çalışma	51
İKİNCİ BÖLÜM.....	53
2. UZAKTAN ÇALIŞMAYA İLİŞKİN ULUSAL VE ULUSLARARASI DÜZENLEMELER	53
2.1 Uluslararası Düzenlemeler	53
2.1.1 Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) Evde Çalışma Hakkındaki 177 no.lu Sözleşmesi ve 184 no.lu Tavsiye Kararı	53
2.1.2 Avrupa Birliği'nin 16.7.2002 tarihli Tele Çalışma Hakkında Çerçeve Anlaşması.....	56
2.2 Bazı Yabancı Ülke Hukuklarında Uzaktan Çalışma	60

2.3 Türk Hukukunda Uzaktan Çalışma.....	66
2.3.1 Uzaktan çalışmalara (evde çalışma ve tele çalışma) ilişkin ortak düzenlemeler	66
2.3.2 Evde çalışmalara uygulanacak yasa	67
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	71
3. UZAKTAN ÇALIŞMANIN HUKUKİ BOYUTU	71
3.1 Uzaktan Çalışmaya İlişkin İş Sözleşmesinin Şekil ve İçeriği	71
3.1.1 Bazı yabancı ülke hukuklarında evde çalışma ve tele çalışmaya ilişkin iş sözleşmesinin şekil ve içeriği.....	72
3.1.1.1 Evde çalışma yönünden	72
3.1.1.2 Tele çalışma yönünden	73
3.1.2 Türk hukukunda uzaktan çalışmaya ilişkin iş sözleşmesinin şekil ve içeriği.....	75
3.2 Uzaktan Çalışmanın Yapılamayacağı İşler.....	80
3.2.1 Uluslararası iş hukuku kaynaklarında ve bazı yabancı ülke hukuklarında uzaktan çalışmanın yapılamayacağı işler.....	82
3.2.2 Türk hukukunda uzaktan çalışmanın yapılamayacağı işler.....	84
3.2.2.1 Kesin uzaktan çalışma yasakları	84
3.2.2.2 Takdiri uzaktan çalışma yasakları.....	87
3.3 Uzaktan Çalışma Düzeninde Tarafların Kanun ve Yönetmelikte Düzenlenen Hak ve Borçları.....	88
3.3.1 Eşit davranma borcu.....	88
3.3.1.1 ILO'nun Evde Çalışma Hakkındaki 177 no.lu Sözleşmesi ve 184 no.lu Tavsiye Kararı uyarınca işverenin eşit davranma borcu.....	89

3.3.1.2	Tele Çalışmaya İlişkin Avrupa Çerçeve Anlaşması uyarınca işverenin eşit davranma borcu	90
3.3.1.3	Türk hukuku uyarınca işverenin eşit davranma borcu	90
3.3.2	İşçinin işletme verilerini koruma borcu	93
3.3.2.1	Uluslararası iş hukuku kaynaklarında ve bazı yabancı ülke hukuklarında işçinin işletme verilerini koruma borcu	94
3.3.2.2	Türk hukukunda işçinin işletme verilerini koruma borcu	95
3.3.3	İşverenin işçinin sağlığını ve güvenliğini koruma (gözetme) borcu ile işçinin özen borcu	98
3.3.3.1	ILO'nun Evde Çalışma Hakkındaki 177 no.lu Sözleşmesi ve 184 no.lu Tavsiye Kararı uyarınca işverenin işçinin iş sağlığını ve güvenliğini koruma (gözetme) borcu ile işçinin özen borcu	99
3.3.3.2	Tele çalışmaya İlişkin Avrupa Çerçeve Anlaşması uyarınca işverenin işçinin iş sağlığını ve güvenliğini koruma (gözetme) borcu ile işçinin özen borcu	100
3.3.3.3	Bazı yabancı ülke hukuklarında işverenin işçinin iş sağlığını ve güvenliğini koruma (gözetme) borcu ile işçinin özen borcu	101
3.3.3.4	Türk hukukunda işverenin işçinin iş sağlığını ve güvenliğini koruma (gözetme) borcu ile işçinin özen borcu	106
3.3.4	Giderlerin karşılanması ve sorumluluk	112
3.3.4.1	Uluslararası iş hukuku kaynaklarında ve bazı yabancı ülke hukuklarında giderlerin karşılanması ve sorumluluk	113

3.3.4.2 Türk hukukunda giderlerin karşılanması ve sorumluluk	115
3.4 Çalışma ve Dinlenme Süreleri	119
3.4.1 Uluslararası iş hukuku kaynaklarında ve bazı yabancı ülke hukuklarında çalışma ve dinlenme süreleri.....	119
3.4.2 Türk hukukunda çalışma ve dinlenme süreleri	124
3.5 Uzaktan Çalışmaya Geçiş	128
3.5.1 Tele Çalışmaya İlişkin Avrupa Çerçeve Anlaşması uyarınca ve yabancı ülke hukuklarında tele çalışmaya geçiş.....	128
3.5.1.1 Gönüllülük esası.....	129
3.5.1.2 Gönüllülük esasının istisnaları	131
3.5.1.3 Bilgi verme yükümlülüğü	132
3.5.1.4 Geri çevrilebilirlik.....	134
3.5.2 Türk hukukunda uzaktan çalışmaya geçiş.....	136
3.5.3 Uzaktan çalışmanın iş ilişkisinde işverenin talebi ile sonradan düzenlenmesi	140
3.5.3.1 Esaslı değişiklik	140
3.5.3.2 Değişiklik kaydı ile tek taraflı uzaktan çalışmaya geçiş	143
3.5.3.3 Değişiklik feshi	145
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	147
4. SONUÇ	147
KAYNAKLAR.....	155